

Putnik

Namjernik

Još jedna kalendarska godina samo što nam nije iscurila kroz prste. Slijedi godišnje šoping-finale, urnebesan novogodišnji tulum i tradicionalni svježi paket novogodišnjih odluka. Cinici bi rekli da je ovo potonje posebno korisno: štedi nam vrijeme jer omogućuje da u startu odustanemo od projekata koje ionako ne bismo ostvarili. Srećom, postoji trik...

Piše: **Srdan Roje**

Zašto uopće iz godine u godinu donosimo te vražje novogodišnje odluke kad nam je dosadašnji postotak uspješnosti tako smiješno nizak? Vama nije? Ispunite sve što ste sami sebi lani zacrtali usred novogodišnje euforije? Ispričavamo se na smetnji, sve najbolje, slobodno si nastavite svjesno i namjerno postavljati lake ciljeve kad vas to veseli, vidimo se dogodine. Mi normalni ljudi pokušat ćemo dokučiti zašto smo u realizaciji tih famoznih samoproglašanih novogodišnjih planova toliko izrazito neefikasni? I, kao i obično, potrudit ćemo se pritom svašta naučiti.

Preko trnja...

Za početak, ljudi imaju prirodnu tendenciju da u kalendarski prijelomnim trenucima zagrižu previše. Zacrtamo si nešto za što unaprijed znamo da nam nije po volji, traži neki oblik samoodricanja i ne uklapa se u naš željeni životno-radni raspored. Da nije tako ne bismo se time niti mučili, nego bismo jednostavno – odradili. Kao što svakodnevno odradimo tisuću drugih stvari, ne trepnuvši. Ali to je tek vrh ledenog brijega. Srž problema sadržana je u tome što te i takve novogodišnje planove pretenciozno nazovemo *Odlukama*. Da vam kažemo nešto o Odlukama: krute su i nemaju sredinu. Ili ste ih odradili, ili niste. Ako ste *odlučili* ovo ljeto otputovati u Pariz, a na kraju umjesto toga otišli u London, jeste li – ili ipak niste – ispunili parišku odluku?

Što nas dovodi do sljedeće definicije novogodišnje odluke: bolan zadatak koji nam se ne uklapa u željeni životni ritam nosi neki oblik mazohističkog žrtvovanja; za prolaznu ocjenu stvar morate odraditi u cijelosti i za to ne odgovarate nikom drugom nego isključivo sami sebi. Kao da stojite bosi na početku dugog, trnovitog puta, svjesni kako tabani ne bole samo ovdje na početku, i negdje tako, na nekom dalekom cilju. Krenuti ili ne? Da, da, evo, sutra...

Srećom, postoji način da si zadate zadatak i kontinuirano koračate prema cilju, a da tijekom procesa ne želite napraviti ritualni harakiri. Da bismo dodatno zakomplicirali, postaviti ćemo novogodišnji zadatak tako da zazvuči jednako nedostižno kao i lanjska Odluka: želim promijeniti svoj život, početi raditi stvari koje volim na svoj način, napraviti nešto korisno za druge i za sebe, svaki se dan buditi sretan i ispunjen. Samo jedan problem: kako? Odakle početi?

Baš se namjerih

Korak prvi. Pazite dobro: ovaj je ključan, premda ne djeluje tako. Umjesto čvrste *Odluke* u glavi postavite fleksibilnu *Namjeru*. To je sve? Da, to je sve. Čim shvatite što Namjera u ovom kontekstu jest – stvari se čudnovato počnu događati same. Ne vjerujte nam na riječ. Provjerite sami. Izazivamo vas.

Namjera je vrlo gruba ideja željenog cilja. Pazite: željeni cilj nije “obogatiti se”, jer tipično novac želite kako biste imali slobodu raditi ono što volite na način koji želite, što novac čini sredstvom, a ne ciljem. I zato ponovno: što vam je željeni cilj? Što okvirno želite raditi? Što

vas uzbuđuje i ispunjava? Programiranje web stranica? Pisanje knjiga? Uređivanje časopisa? Modeliranje glinenih vaza? Sadenje biljaka? Ronjenje? Pletenje? Sviranje violine? Padobranstvo? Pustite za sada profitabilnost koncepta, postavljamo Namjeru, a ne poslovni plan.

Ako ste zapeli, evo trika: ono što volite raditi vjerojatno već i radite, ali nazivate hobijem, a spojite li dvije ili više naizgled nespojive stvari – tim bolje. Ronjenje, fotografija i pisanje tekstva? Savršeno: časopis, blog ili *site* za ronioce, s recenzijama dijelova podmorja koje ste obišli. Slikanje i pletenje? Fantastično: dizajnerski, personalizirani, unikatni džemper po narudžbi. Dizajn i sadenje biljaka? Uređenje vrtova. Presjek dvije ili više djelatnosti koje se rijetko vide u paketu u stručnom se žargonu zove “poslovna niša” i predstavlja sjajnu osnovu za početak.

Slijedi postavljanje Namjere: tako bih rado imao web *site*, časopis, dućan ili nešto slično za ronioce. Dajte si vremena, ali budite apsolutno uvjereni da ćete to kad-tad postići. Namjera ima svoj tempo i ne obazire se na bilo čije požurivanje, a Vjera u cilj, kao suprotnost Sumnji, djeluje relaksirajuće, što je preduvjet neodustajanja. Relaksirajuća je i sama činjenica što Namjera nije Odluka! Uvijek od nekog dijela možete odustat, a neki drugi dopuniti: časopis mentalno pretvoriti u blog, reklame zamijeniti sponzorima, ljetno turističko ronjenje dopuniti zimskom školom u bazenu ili tečajem pravilnog disanja za ljude pod stresom. Sve je otvoreno i sve je neobvezujuće. Zato – opustite se.

Lagano, lagano

Jeste? Imate Namjeru? Slijedi brzi test koji daje odgovor na pitanje njenog smisla i ostvarivosti. Zapitajte se “zašto baš to”, ali ne iz osobne perspektive, nego iz perspektive općeg dobra. Odgovor bi trebao biti trivijalan: recimo, jer je ronjenje prekrasno i edukativno iskustvo, vraća ljude prirodi i daje im jedinstveni uvid u ljepotu podmorja. Mučite li se s ovim korakom, morat ćete naći novu Namjeru – jer zaboravili ste jednu bitnu stvar: posao prvenstveno radite za svoje buduće klijente i opće dobro, a tek onda za sebe.

I sada kreće čarolija: ako ste opušteni, znate točno “zašto” i relativno labavo “što”, onda onaj najteži dio, precizan “što” i jasan “kako” dolaze sami! Dobro postavljena Namjera djeluje kao filter na bezbrojne ulazne informacije naših osjetila i aktivira alarm čim nanjuši neku potencijalno korisnu.

Netko vam se pohvali da je imao odličan planinski *team-building*. Namjera se budi i odjednom čujete sebe kako izgovarate: biste li sljedeći put išli možda na ronjenje? Da niste postavili Namjeru, informacija o tuđem *team-buildingu* bila bi vam zanimljiva koliko i ona o lanjskoj količini oborina u Denveru. Ili, upoznate nekog tko ljeti vodi brodom turiste na Kornate. Bi li ti tvoji turisti prije ručka malo zaronili? Ha? Prvo hooopaa, pa tek onda njam-njam? Prijateljicu je šef na poslu upisao na tečaj knjigovodstva. Oho, ako pokrenem firmu trebat će mi knjigovođa, bi li mi

ti to radila? Ne znam samo tko bi mi mogao sastaviti nekakvu izjavu o odricanju odgovornosti? Ozbiljno, tvoja cimerica je pravnica? I radi u Ministarstvu turizma, koje baš sad otvara natječaj za poticanje turističke i gospodarske aktivnosti unutar nacionalnih parkova? Pa i Kornati su nacionalni park! Kakva luda sreća!

Shvaćate? Postavljanjem Namjere počinjemo obraćati pozornost na sve informacije koje nas vode u željenom smjeru i stoga, bez bilo kakvog žrtve, odricanja ili kakvog drugog oblika samomaltretiranja, svakim danom bivamo sve bliže okvirno formuliranom cilju! Slika će u početku lelujati, na jednu otpalu ideju doći će dvije nove, ali će s vremenom postajati sve jasnija i jasnija.

A sad na posao

I kad se tome dovoljno približite, preostaje nam samo dodati u juhu zadnji sastojak, a to je Volja. Srećom – nikakav problem. Za razliku od provođenja Odluke prema kojoj smo od samog početka osjećali odbojnost, Volja nam je tijekom procesa destilacije Namjere sve jača jer je cilj privlačan. Donosi oživotvorenje nečeg što nas uzbuđuje i ispunjava. Iz istog razloga Sumnja s vremenom slabi, pa tako na kraju problem često bude upravo suprotan od očekivanog: nije trik pokrenuti se, nego sačuvati strpljenje za onih zadnjih par kockica koje vas dijele od službenog početka vaše nove karijere. I sve to bez ikakvog mazohizma, samoodricanja i mučenja. Jedva čekate sutrašnji dan da ti vaši snovi već jednom postanu stvarnost!

Skeptici među vama sada jamačno odmahuju glavom i bacaju standardne naučene fraze poput “da, ali odakle mi lova za početak?” i srodne pesimizme, pa slutimo kako je pravo vrijeme da vam otkrijemo naš novogodišnji menadžerski poklon. Sjećate se onog “zašto baš to” sa sredine procesa? Nazovite ga “misija”. Na konačan i precizan “što” dodajte na početak “postati vodeća tvrtka u pružanju...” i to nazovite “vizija”. Popišite sve aktivnosti, potencijalna partnerstva, ideje, trendove, koncepte, procjene broja korisnika uz odgovarajuću cijenu usluge, odbijte okvirne troškove i na naslovcu napišite “Poslovni plan”. Ako je saldo ispaio negativan, ništa strašno – vratite se u proces destilacije Namjere dok vam u njezin mlin ne padne kakva nova ideja za koju dodatnu kunu.

Najčešće neće trebati. Osim što saldo vjerojatno neće biti negativan, tajna je u tome što pravi investitori novac ne daju urednim Poslovnim planovima. Ne, daju ga Čovjeku koji iza njega stoji. Da, Čovjeku. *Frontmanu*. Vizionaru. Vama! Poslovni plan je obvezatna “prijava”, ali ono što vas u konačnici kvalificira je strast. Koja iz vas pršti kada radite ono što volite.

Zato sad otulmarite svoje, a kad prođe mamurluk postavite si jasnu Namjeru, temeljito je prodestilirajte, pa onda okolinu prilagodite Životu Svojih Snova. Osim iz puke pristojnosti, nema nikakve potrebe da vam zaželimo “sretnu iduću godinu” jer prava je životna sreća sadržana u ispunjenoj strasti i življenju vlastitog sna. Što je samo i isključivo u vašim rukama.